భారత బడా బూర్జువావర్గ విస్తరణవాద కాంక్షలు - ఆర్థిక మూలాలు

కా।మ్రేడ్ తరిమెల నాగిరెడ్డి తన రచన “తాకట్టులో భారతదేశం”లో భారత బూర్జువా వర్గానికున్న విస్తరణవాద ధోరణి వివరించారు. వలసాధిపత్యం నుండి బయటపడిన ఆసియా, ఆఫ్రికా దేశాలలో వలస రాజ్యం వెళ్లిపోయి నందున ఏర్పడిన ఖాళీలోకి భారత బడాబూర్జువా వర్గం తన పెట్టుబడితో ఎలా ప్రవేశించిందో తెలిపారు. అక్కడి నూతన పాలకులు పాత వలసాధిపతులతో సంబంధాల పట్ల కలిగియున్న అయిష్టత వారికవకాశమైందని చెప్పారు. ఈ దేశాలలోకి ప్రవేశించేందుకు విదేశీద్రవ్య పెట్టుబడికి భారతదేశం ఒక దూకుడుబల్లగానూ, భారత పారిశ్రామికవేత్తలు ఒక ముసుగుగానూ ఉపయోగపడ్డారని తెలిపారు. ఆసియా, ఆఫ్రికా దేశాలపై దోపిడీలో వాటా పొందే విధంగా భారత బూర్జువాలు విదేశీ ద్రవ్యపెట్టుబడికి సహాయక పాత్ర నిర్వహిస్తున్నారని విశ్లేషించారు.

భారత బడా బూర్జువావర్గపు ప్రతినిధిగా భారత ప్రభుత్వం పొరుగు దేశాలపట్ల బ్రిటీషు వలస పాలకులు అనుసరించిన విధానాలను వారసత్వంగా స్వీకరించిన తీరును వివరించారు. విముక్తి పేరిట బంగ్లాదేశ్ ను ఏర్పరచటంలో భారత ప్రభుత్వ సైనిక జోక్య పాత్రను వివరించటంతో పాటుగా, బంగ్లాదేశ్ ఏర్పడిన వెంటనే అక్కడ పెట్టుబడుల మదుపుకు ఉవ్విళ్లూరిన భారత బూర్జువాల ఆశలను పేర్కొన్నారు. పొరుగుదేశాలపై పెద్దన్నగా పెత్తనం చేస్తున్న దానితీరునూ, నేపాల్ ఆంతరంగిక, విదేశీవిధానాలను నిర్దేశించేందుకు చేసిన అన్నిరకాల ప్రయత్నాలనూ, సిక్కింను రక్షిత రాజ్యంగా వుంచుకోవటాన్ని విమర్శించారు. భారత బూర్జువావర్గపు విస్తరణవాద కాంక్షలకు భారత ప్రభుత్వం అద్దం పట్టిన తీరును నెహ్రూ మాటలలోనే పేర్కొని భారత బడా బూర్జువా వర్గం ఎంత దురాశాపూరితంగా ఆసియా, ఆఫ్రికా దేశాలపై కేంద్రీకరిస్తూ వస్తున్నదో స్పష్టం చేశారు.

ఈ రచన తర్వాతి పరిణామాలు కా॥టి.ఎన్. నిర్ధారణ సరైనదేనని నిరూపించాయి. సైన్యాన్ని మోహరించి బలవంతంగా సిక్కిం రాజుతో విలీనంపై సంతకం చేయించి సిక్కింను భారత ప్రభుత్వం కలిపివేసుకుంది. సిక్కిం రాజును వివాహమాడిన విదేశీ యువతి, సిక్కిం విలీనం తర్వాత రాజుకు విడాకులిచ్చి, వ్రాసిన ఆత్మకథలో ఈ విలీనం సిక్కింకు ఎంత అవమానకరంగా సాగిందో వివరించారు.

అమెరికా సామ్రాజ్యవాదం, రష్యా సోషల్ సామ్రాజ్యవాదాల మధ్య దక్షిణాసియాపై పట్టు కోసం సాగిన పోటీలో, రష్యా కనుకూలంగా, శ్రీలంకలో అణచివేతకు గురౌతున్న తమిళుల సమస్యను దాని ఆంతరంగిక సమస్యగా పరిగణించకుండా రెచ్చగొట్టడమూ, తమిళ మిలిటెంట్లకు నీలగిరి కొండల్లో శిక్షణ నివ్వటమూ, ఆయుధాలందించటమూ భారత బడా బూర్జువా వర్గపు విస్తరణవాద కాంక్షలకు అనుగుణంగానే సాగింది. దీని విపత్కర పరిణామాలూ, భారత సైన్యం శ్రీలంకలో అడుగు పెట్టడమూ అందరికీ తెలిసినవే.

ఈ విస్తరణవాద కాంక్షలకు మూలమైన బడా బూర్జువావర్గం విదేశాల్లో మదుపుచేస్తున్న పెట్టుబడిని పరిశీలిద్దాం.

విదేశాల్లో “భారత” పెట్టుబడి మదుపు

భారత పెట్టుబడిదారులు ఇతర దేశాలలో మదుపు చేయటం బ్రిటీషు వలసపాలన కాలం నాటినుండీ వున్నది. తూర్పు ఆఫ్రికా దేశాలలో వీరు వ్యాపారరంగంలో పెట్టుబడులు పెట్టారు. పారిశ్రామిక పెట్టుబడి మదుపు ఇథియోపియాలో బిర్లా టెక్స్టైల్ మిల్లుతో ప్రారంభమైంది. 1980ల చివరి నాటికి దాదాపు 250 పరిశ్రమలను భారత పెట్టుబడిదారులు విదేశాలలో పెట్టారు. వీటిలో ఎక్కువభాగం వెనుకబడిన దేశాలలోనే వున్నాయి. ఇవి చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు గానే వున్నాయి. ఈ విదేశాలలో ఎక్కువభాగం బ్రిటీషు వలస పాలనకు చెందినవి కావటం గమనార్హం.

ప్రపంచీకరణ తర్వాత భారత పెట్టుబడి దారులు విదేశాల్లో మదుపు చేయటం మరింత వేగాన్ని పుంజుకుంది. విదేశీ మారక ద్రవ్య వినియోగంపైనా, పెట్టుబడుల మదుపుపైనా వున్న ఆంక్షలను ప్రభుత్వం సడలిస్తూ రావటం దీనికి కారణం.

1991లో 220 ప్రాజెక్టులకు అనుమతులు రాగా 2007 నాటికి వాటి సంఖ్య 1595కు పెరిగింది. వీటి పెట్టుబడులు 2.5 కోట్ల డాలర్ల నుండి 1400 కోట్ల డాలర్లకు పెరిగాయి. దీనితో భారత బహుళ జాతి కంపెనీలు ఏర్పడ్డాయన్న ప్రచారం సాగుతున్నది. ఈ అంశాన్ని మరింత లోతుగా పరిశీలిద్దాం.

నూతన ఆర్థిక విధానాలు చేపట్టిన సందర్భంలో భారత ప్రభుత్వం అప్పటి వరకూ అనుసరించిన రక్షిత విధానాల ఫలితంగా భారత బూర్జువావర్గం బలపడిందనీ, ఇప్పుడు దానికి ప్రభుత్వ రక్షణ అవసరంలేదనీ, దానిని అంతర్జాతీయ పోటీకి గురిచేస్తే అది అంతర్జాతీయ స్థాయికి పెరుగుతుందనీ, ఆరీత్యా భారత ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రపంచ ద్రవ్య పెట్టుబడి ప్రవేశానికి తెరుస్తు న్నామనీ భారత ప్రభుత్వం సమర్థించుకుంది.

జరిగింది మాత్రం దీనికి భిన్నంగానే వుంది. విదేశీ పెట్టుబడి భారత పరిశ్రమలను క్రమంగా తన ఆధీనంలోకి తెచ్చుకుంటున్నారు. బడా బూర్జువా వర్గపు పరిశ్రమలు కూడా దీని పరమయ్యాయి. ఉదా: టాటా ఆయిల్ కంపెనీ యూనీ లీవర్ పరమయ్యింది.

ఈ నేపధ్యంలోనే భారత పెట్టుబడి విదేశాలలో మదుపు చేయటాన్ని చూద్దాం. ప్రపంచమంతటా విదేశాలకు తరలుతున్న పెట్టుబడులలో భారత్ నుండి వెళుతున్న పెట్టుబడి 0.8 శాతం మాత్రమే. అంటే ప్రతి వంద రూపాయల్లో 80 పైసలు మాత్రమే **(పట్టిక-1)**. లెక్కలోకి రాని స్థాయినుండి 2000 తర్వాత 2006 నాటికి 0.8 శాతానికి పెరగటాన్ని చూపి భారత బడా బూర్జువావర్గం బహుళజాతి కంపెనీల స్థాయికి చేరాయనటం అతిశయోక్తే కాక అవాస్తవమౌతుంది. ప్రపంచ స్థాయి తరలింపులను 0.8 శాతం ఏ విధంగానూ ప్రభావితం చెయ్యలేదు. అతి చిన్న బహుళజాతి కంపెనీ పెట్టుబడి మదుపు ముందు భారత విదేశీ పెట్టుబడి మరుగుజ్జుగానే వుంటుంది.

పట్టిక - 1

విదేశీ పెట్టుబడులు - భారత స్థాయి

దేశాలు	2004-05 తరలిన పెట్టుబడి		2006-07 తరలిన పెట్టుబడి	
	మొత్తం(బి.డా)	శాతం	మొత్తం (బి.డా)	శాతం
ప్రపంచం	900.5		1659.8	
అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు	767.4	85.2	1389.7	83.7
అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు	118.8		232.9	
ద.ఆఫ్రికా	1.1	0.1	5.2	0.3
మెక్సికో	5.5	0.6	7.0	0.4
బ్రెజిల్	6.2	0.7	17.6	1.1
చైనా	8.9	1.0	21.8	1.3
భారత్	2.6	0.3	18.2	0.8

ఆధారం : అంక్టాడ్ - వరల్డ్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ రిపోర్టు 2010

భారత పెట్టుబడులు ఏఏ దేశాలకు వెళుతున్నాయన్న అంశాన్ని గమనిస్తే **(పట్టిక-2)**, 1990 వరకూ 86.3 శాతం పెట్టుబడి వెనుక బడిన దేశాలకు వెళ్లింది. మిగిలిన 18.7 శాతం మాత్రమే పశ్చిమ యూరపు, అమెరికా, కెనడాలకు వెళ్లింది. వలసపాలన నుండి బయటపడుతున్న దేశాల ప్రజల్లో వలసాధిపత్య దేశాలపట్ల వున్న వ్యతిరేకత కారణంగా సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడిని వెంటనే అనుమతించలేని స్థితిలో ఆయా ప్రభుత్వాలున్నాయి. కా॥ టి.ఎన్. చెప్పినట్లు యీ ఖాళీలోకి భారత పెట్టుబడిదారులు ప్రవేశించారు.

పట్టిక - 2

భారత్ నుండి వివిధ దేశాలకు వెళ్లిన పెట్టుబడి (శాతాలలో)

	1990వరకూ	1991-1995	1996-2002	2002-2006
అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు	**86.3**	**63.8**	**63.3**	**46.2**
ఆగ్నేయ, తూర్పు ఆసియా	36.3	26.0	11.0	12.8
దక్షిణాసియా	9.4	9.4	8.1	2.6
ఆఫ్రికా	17.0	8.6	11.5	13.5
పశ్చిమాసియా	9.7	13.0	6.4	4.4
మధ్య ఆఫ్రికా	10.4	1.9	0.6	1.2
మధ్య, తూర్పుయూరపు	3.0	5.1	27.3	9.3
లాటిన్ అమెరికా	0.3	1.1	4.0	3.9
అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు	**13.9**	**35.0**	**36.7**	**53.8**
పశ్చిమ యూరపు	7.8	20.4	12.3	35.2
ఉత్తర అమెరికా	6.1	15.1	24.2	14.1
మొత్తం	100	100	100	100
మొత్తం మి.డాలర్లలో	**222**	**734**	**6403**	**11,587**

కూర్పు : రిజర్వుబ్యాంక్ బులెటిన్‌ల నుండి

వలసపాలన నుండి బయటపడుతున్న ఈ దేశాలతో పోల్చి చూస్తే, భారత్ పారిశ్రామికంగా పై స్థాయిలో వుంది. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ సోషలిస్టు వాగాడంబరమూ, అలీనోద్యమ నాయకుడిగా పేరుపొందటమూ, ఈ దేశాల పాలకులు తమ అభివృద్ధికి దోహదపడుతుందని ఆశించటం భారత పెట్టుబడులకు తగిన వాతావరణాన్ని కల్పించింది. మరోవైపునుండి చూస్తే, తర్వాతి దశలో సామ్రాజ్యవాదుల పెట్టుబడి ప్రవేశానికి ప్రజల్లో వున్న వ్యతిరేకతను తగ్గించేందుకు ఉపయోగపడింది.

భారత పెట్టుబడి ప్రవేశించిన రంగాలను చూస్తే ఇది మరింత స్పష్టమౌతుంది. మొదటి దశలో (1980ల వరకూ) భారత పెట్టుబడిదారులు వెనుకబడిన దేశాలలో కొత్త పరిశ్రమల స్థాపననే సాగించారు. తర్వాతి స్థానం వాణిజ్యానిది. భారత దేశంలో తాము కలిగివున్న ఉత్పాదక పరిశ్రమలనే ఇక్కడ నెలకొల్పారు. ఉదా: ఇథియోపియాలో బిర్లా గ్రూపు టెక్స్‌టైల్ మిల్లు; కెన్యాలో ఇంజనీరింగు కంపెనీ.

భారత పెట్టుబడులకు ఆనాడున్న మరో లక్షణం దాదాపుగా అవన్నీ మిలాఖత్ సంస్థలు గానే ఏర్పడ్డాయి. భారత పెట్టుబడి మైనారిటీ వాటాగానే వుంది. అందులోనూ ద్రవ్యనిధులు తక్కువ. యంత్రాల సరఫరాతో వాటాలు పొందాయి. (ప్రేమచంద్ర అతుకొరల)

భారత పెట్టుబడి ద్వారా సామ్రాజ్యవాదులు యంత్రాల అమ్మకం సాగించారు. భారత్‌కు మైనారిటీ వాటావున్న ఆనాటి మిలాఖత్ సంస్థల్లో చాలావాటినుండి భారత పెట్టుబడిదారులు తర్వాత తప్పుకున్నారు. చాలా విస్తృత పరిశోధన సాగితే తప్ప అలా ఎందుకు జరిగిందో ఒక అంచనాకు రాలేము.

2000 సంవత్సరం తర్వాత భారత పెట్టుబడి విదేశాలలో మదుపు తీరు తెన్నులను చూద్దాం.

ఇంతకుముందు కొత్త పరిశ్రమల ఏర్పాటు ప్రధానాంశంగా వుండగా, 2000 తర్వాత విదేశాలకు వెళ్లిన భారత పెట్టుబడి నెలకొనివున్న పరిశ్రమల్లోకి తరలటం ప్రధానాంశంగా వుంది. ఇలా వెళుతున్న పెట్టుబడి అక్కడి పరిశ్రమతో మిలాఖత్, కలయిక (మెర్జర్), స్వాధీనం (అక్విజిషన్), కొన్ని సందర్భాలలో మిలాఖత్ కంపెనీని ఒక క్రమంలో స్వాధీనం చేసుకోవటం అన్న రూపాలు అనుసరిస్తున్నది.

ఇలా వెళ్లిన పెట్టుబడి గతంలో లాగే ఉత్పాదకరంగంలోకే ఎక్కువ వెళ్లింది (42.7 శాతం). దీనిలో ఫార్మా, ఆటో రంగాలదే ప్రధాన భాగం. తర్వాతిస్థానం ద్రవ్యేతర సేవలది. దీనిలో ఐటి, ఐటిఇఎస్‌లదే సింహభాగం. **(పట్టిక-3)**

పట్టిక - 3

భారత్ నుండి విదేశాలకు వెళ్లిన పెట్టుబడి రంగాల వారిగా 1991-2008

రంగం	శాతం
ఉత్పాదక రంగం	42.7
ద్రవ్య సేవలు	0.7
ద్రవ్యేతర సేవలు	30.3
వాణిజ్యం	5.1
ఇతరం	21.3
మొత్తం	100
మి.డా.లో	**52,999**

ఆధారం : రిజర్వుబ్యాంకు వార్షిక నివేదికలు
కూర్పు : ప్రేమ చంద్ర అతుకొరల

ఇలా వెళ్లిన పెట్టుబడిలో చిన్న పరిశ్రమల్లోకి వెళ్లినది సంఖ్యరీత్యా 60 శాతముండగా, పెట్టుబడిరీత్యా 3 శాతంలోపుగానే వున్నాయి. పెద్దవి సంఖ్యలో 40 శాతంగానూ, పెట్టుబడిలో 97 శాతంగానూ వున్నాయి **(పట్టిక-4)**

పట్టిక - 4

కలయిక - స్వాధీనాల కొరకు విదేశాలకు వెళ్లిన భారత పెట్టుబడి (1994 నుండి 2007)

ఒప్పందాలు	సంఖ్య	శాతం	విలువ(కో.రూ.ల్లో)	శాతం
చిన్నవి	176	60.5	5647	2.8
పెద్దవి	115	39.5	1,94,609	97.2
మొత్తం	**291**	**100.0**	**2,00,257**	**100.0**

కూర్పు : ప్రొ॥ బీనా సరస్వతి
నోట్: మొత్తం ఒప్పందాల సంఖ్య 528. వాటిలో 55 శాతం ఒప్పందాల సమాచారమిది. మొత్తం విలువలో వీటిది 97 శాతం

భారత్ నుండి విదేశాలలోకి పెట్టుబడుల మదుపు కొనసాగుతున్నప్పటికీ, వీటిలో అధిక భాగం 2001లో జరిగాయి. టాటాస్టీలు, టాటా మోటార్సు, బిర్లాకు చెందిన హిండాల్కో, ఎస్సార్‌స్టీలు, పుర్ణేందు ఛటర్జీ పెట్రో కెమికల్ సంస్థల పెట్టుబడి ఒక్కొక్కటి రూ 20 వేల కోట్లు. వీటి తర్వాత అతి పెద్ద కొనుగోళ్లు భారత కంప్యూటర్ సైన్సు కార్పోరేషన్ చేసిన కొవాన్సిస్ కొనుగోలు (రూ 5370 కోట్లు) ఇఫ్రా క్రాసింగ్‌ను విప్రో కొనుగోలు (రూ 2430 కోట్లు).

గతంలో వెనుకబడిన దేశాల్లోకి భారత పెట్టుబడులు వెళ్లగా, ఇప్పుడు ఉత్తర అమెరికా పశ్చిమ యూరపులోకి వెళుతున్నాయి. ప్రస్తుతం భారత పెట్టుబడులు 85 దేశాలలోకి వెళుతుండగా, అమెరికాకు చెందిన 215 కంపెనీల లోకి 40 శాతమూ, బ్రిటన్‌కు చెందిన 59 కంపెనీలలోకి 11 శాతమూ వెళ్లాయి. జర్మనీలో 20 కంపెనీలకు 4 శాతమూ, సింగపూరులోని 20 కంపెనీలకు 4 శాతమూ, ఆస్ట్రేలియా లోని 16 కంపెనీలకు 3 శాతమూ వెళ్లాయి. మొత్తంలో 60 శాతం ఈ ఆరు దేశాలలోకే వెళ్లింది. (ప్రధాన్, నయ్యర్ 2007).

పెద్దస్థాయి పెట్టుబడులు లోహాలూ, ఉత్పాదక రంగాలైన ఫార్మా, ఆటో రంగాల్లోకి వెళ్లాయి(ఈ రంగాల్లో ఇంత పెద్ద స్థాయి పెట్టుబడి మదుపు మళ్లీ జరగలేదు). సంఖ్య రీత్యా చూస్తే ఎక్కువ భాగం ఒప్పందాలు (52 శాతం) సేవారంగంలోకి వెళ్లాయి. వీటిలో 191 ఒప్పందాలు (37 శాతం) ఐటి రంగంలోకి వెళ్లాయి. వీటిలో అమెరికాలోని ఐటి కంపెనీలను కొనటమే అధిక భాగంగా వుంది.

భారత దేశంలోని కంపెనీలను స్వాధీనం చేసుకోవటంలో (సామ్రాజ్యవాద) దేశాలున్న స్థానాల వారీగానే, భారత పెట్టుబడులు కూడా అదే వరుసలో (ఆ సామ్రాజ్యవాద) దేశాలలోకి వెళ్లటం ఒక లక్షణంగా వుందనీ, ఈ ధోరణి రాబోయే సంవత్సరాలలో కొనసాగుతుందనీ ప్రొ. బీనా సరస్వతి వ్యాఖ్యానించారు.

భారత దళారీ బూర్జువావర్గం సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడితో పెనవేసుకుపోతున్న తీరునే ఇది తెలుపుతున్నదనీ మనం భావించవచ్చు.

పై పరిణామాలను బట్టి విదేశాలకు వెళుతున్న భారత పెట్టుబడి స్వభావాన్ని తెలుసుకుందాం.

ఒకే భారత కంపెనీ అనేకసార్లు విదేశాల్లో పెట్టుబడి పెట్టింది. టాటా గ్రూపు 22 విదేశీ కంపెనీలను స్వాధీనం చేసుకుంది. రాన్‌బాక్సి 11, విప్రో 9, రిలయన్సు 7 కంపెనీలను స్వాధీనం చేసుకోగా, హెచ్‌సిఎల్, జుబిలియంట్, ఆర్గానోసిస్, ఐబిఎన్‌లు రెండు కంటే ఎక్కువ కంపెనీలను స్వాధీనం చేసుకున్నాయి.

భారత ఔషధ కంపెనీలు స్వాధీనం చేసుకున్న కంపెనీలలో 90 శాతం, ఐటి రంగంలో 65 శాతం అడ్డంగా కలయిక (హరిజాంటల్) రకానికి చెందినవిగా వున్నాయి (ఒకే సరుకునుత్పత్తి చేస్తున్న రెండు కంపెనీలు కలిసిపోవటాన్ని అడ్డంగా కలయిక అంటారు). భారత కంపెనీలు స్వాధీనం చేసుకున్న మొత్తం విదేశీ కంపెనీల్లో 73 శాతం ఈ రకానికి చెందినవే.

ఇలా అడ్డంగా కలయికల్లో ఎక్కువభాగం బ్రాండ్‌నేమ్‌ల కోసమే జరిగాయి. 563 కేసులను పరిశీలించగా వాటిలో అధికం పాక్షిక ఒప్పందాలుగా వున్నాయి. అంటే మొత్తం కంపెనీని కొనరు. దానికున్న ప్లాంటులలో ఒక దానినో, యితర ఆస్తులనో కొంటారు. ప్లాంటు కొన్నందు వల్ల భారత కంపెనీకి అక్కడ ఉత్పత్తి చేయటానికి వీలవుతుంది. ఇతర ఆస్తుల కొనుగోలు 35 కేసులలో 15 బ్రాండు నేమ్‌ల కోసం జరిగాయి.

బహుళజాతి కంపెనీలకు ఔషధాలపై వున్న పేటెంటు హక్కు ముగిసిన తర్వాత వాటిని భారత కంపెనీలు ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. వాటిని విదేశాల్లో అమ్ముతున్నాయి. అక్కడ ఈ మందులను అమ్మిన బ్రాండ్‌నేమ్‌లు, ఇతర ఆస్తులను భారత కంపెనీలు కొంటున్నాయి. అక్కడి వైద్యులూ, రోగులూ ఆ బ్రాండ్‌నేమ్‌లకు బాగా అలవాటుపడి వుండటం కారణం. భారత ఔషధ కంపెనీ మాట్రిక్స్‌ను అమెరికా మైలాన్ కంపెనీ కొని, దాని పేరును మైలాన్‌గా మార్చింది. అయినా గతంలో మాట్రిక్స్ అమ్మిన మందుల న్నింటిపైనా ఇప్పటికీ “ఒక మాట్రిక్స్ ఉత్పత్తి” అని ముద్రిస్తున్నదంటే, వ్యాపారాభివృద్ధికి అవి సృష్టించిన ఈ బ్రాండ్‌నేమ్‌లకే అవి ఎంతగా బానిసలయ్యాయో తెలుపుతుంది. ఈ బ్రాండ్ నేమ్‌ల కొనుగోలు ఐటి రంగంలోనూ, రసాయనాల రంగంలోనూ కూడా సాగుతున్నది.

ఏదేలావున్నా యీ పాక్షిక ఒప్పందాలను సరైన అర్థంలో పారిశ్రామిక పెట్టుబడిగా చూడలేము. వాణిజ్య పెట్టుబడిలో భాగంగానే చూడాలి. ప్రత్యేకించి ఫార్మారంగంలో ఈ పెట్టుబడులు భారత కంపెనీలను బలీయం చేయబోవు. వీటి పెరుగుదలను అరికట్టేందుకు బహుళజాతి కంపెనీలు అనేక పద్ధతులను అనుసరిస్తున్నాయి. చౌకధరల మందులతో అమెరికా మార్కెట్టును ముంచెత్తుతున్నాయంటూ యాంటీ డంపింగ్ (కుమ్మరింపు నిరోధ) చట్టంతో న్యాయస్థానంలో వ్యాజ్యాలు వేసాయి. మందుల తయారీలో ఉత్తమ ఉత్పత్తి పద్ధతులు పాటించ లేదంటూ భారత ఔషధ కంపెనీల అమ్మకాలపై ఆంక్షలు విధింపచేసాయి. దీనితో కలిగించిన యిబ్బందులనాసరా చేసుకొని భారత ఔషధ కంపెనీలపై పలు రూపాలలో పట్టును పొందాయి. వాటిని బంధిత ఉత్పత్తిదారుగానూ, లేదా అనుబంధ కంపెనీగానూ రూపొందిస్తున్నాయి. ఈ రంగంలో భారత్‌కు సాంకేతిక నైపుణ్యమున్న మానవ శక్తి ఏర్పడినా, మేధోపర హక్కులతో వాటిని అదుపు చేస్తున్నాయి.

ఇంతేకాక భారత ఫార్మా కంపెనీలు జనరిక్ మందుల ఉత్పత్తికి అవసరమైన మధ్యంతర రసాయనాలలో 80 శాతం వరకూ విదేశాలనుండి దిగుమతులపైనే ఆధారపడు తున్నాయి. సామ్రాజ్యవాదదేశాల నుండి వచ్చే ఆర్డర్లపైనే ఆధారపడిన ఐటిరంగం స్థితికూడా పరాధీనతే. ఇవి అమెరికాలో కొనుగోలు చేసిన కంపెనీలో శుద్ధ ఐటి కంపెనీలు తక్కువ. అంటే ఈ సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞానంపై పట్టు రాదు. దానిని వినియోగించే ఐటిఇఎస్, బిపిఓ కంపెనీలే ఎక్కువ. అసలే ఇది సేవారంగం. కనుక పారిశ్రామిక పెట్టుబడి కాబోదు. ఐటి పరిజ్ఞానం కోసం నిరంతరం ఎదురుచూసే స్థితిలోనే వుంటుంది.

ఇక ఈ భారత విదేశీ పెట్టుబడులు ఎంత వరకూ భారతీయమైనవి అన్న ప్రశ్న వుండనే వుంది. రాన్‌బాక్సీ భారత్‌లో భారత పౌరుడితో (రౌనక్‌సింగ్) స్థాపించబడిన కంపెనీ. ఇది 11 సార్లు విదేశాల్లో పెట్టుబడి పెట్టింది. తర్వాత దీనిని జపానుకు చెందిన డైచీ కంపెనీ స్వాధీనం చేసుకుంది. అమెరికా ఔషధ నియంత్రణ సంస్థ (ఎఫ్‌డిఏ) ఉత్తమ ఉత్పత్తి పద్ధతులు పాటించ లేదంటూ

రాన్‌బాక్సీపై ఆంక్షలు పెట్టింది. దీనితో డైచీ మరో అమెరికా కంపెనీతో ఒప్పందం చేసుకుని వాటాలిచ్చింది. అలాగే మాట్రిక్స్‌ను స్థాపించింది తెలుగువాడే (నిమ్మగడ్డ ప్రసాద్). ఇది బెల్జియంకు చెందిన డాక్ ఫార్మాను 235 మిలియను డాలర్లకు 2005లో కొనుగోలు చేసింది. ఆ తర్వాత మాట్రిక్స్‌ను అమెరికా కంపెనీ మైలాన్ కొనివేసింది. విదేశాలలో పెట్టుబడి మదుపు చేసిన భారత కంపెనీలను విదేశీ కంపెనీ కొనివేసినందున వాటి విదేశీ పెట్టుబడికూడా విదేశీ కంపెనీపరమైన దానికివి వుదాహరణలు.

కాగా విదేశాల్లో పెట్టుబడి పెట్టిన భారత కంపెనీలే మిలాఖత్ కంపెనీలుగా వున్నాయి. పెద్ద స్థాయిలో పెట్టుబడిపెట్టి అమెరికాలో నోవాలిస్ కంపెనీని స్వాధీనం చేసుకున్న బిర్లా గ్రూపు హిండాల్కోలో అదుపు చేయగల పెట్టుబడి బహుళజాతి కంపెనీ కైజర్ కుంది. భారతీ ఏయిర్‌టెల్ 18 ఆఫ్రికా, ఆసియా దేశాలలో టెలిఫోనురంగంలో పెట్టుబడులు పెట్టిన కంపెనీ. సునీల్ మిట్టల్‌కు చెందిన ఈ కంపెనీలో విదేశీ కంపెనీలు ఐబిఎం, ఎరిక్సన్‌లకు వాటాలున్నాయి. వాటాలపై ఆదాయమేకాక, ప్రతి కాల్‌పైనా వినియోగదారుడినుండి వచ్చే ఆదాయంనుండి కొంత శాతం తమకు చెల్లించాలన్న నిబంధనతో ఈ కంపెనీలు ఎయిర్‌టెల్‌కు సాంకేతికసేవ లందిస్తున్నాయి. అలాగే బెల్జియం, జర్మనీలలో పెట్టుబడి పెట్టిన సుజలాన్ కంపెనీలో విదేశీ పెట్టుబడులున్నాయి. ఇవి భారత్‌నుండి వెళ్లిన పెట్టుబడిగా కన్పించినప్పటికీ, దీనిని భారత పెట్టుబడిగా పరగణించలేము. విదేశీ ద్రవ్య పెట్టుబడిలో భాగమే.

విదేశీ అదుపుకు ప్రమాణంగా 10 శాతం విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడిని సూత్రంగా ఐఎంఎఫ్ సూచించింది. దీనిని భారత ప్రభుత్వం 2002 నుండి అమలుచేస్తున్నది.

ఒక కంపెనీపై విదేశీ అదుపును తెలుసు కోవటంలో 10 శాతం సూత్రానికి కొన్ని పరిమితులున్నాయి. 10 శాతం కన్నా తక్కువ పెట్టుబడి వున్నా విదేశీ పెట్టుబడి అదుపును కలిగి వుంటుంది. అంతకన్నా ఎక్కువున్నా అదుపు చేయకపోవచ్చు. అదుపు కలిగి వుండటమా లేదా అన్నది విదేశీ పెట్టుబడిదారుకున్న లక్ష్యంపై ఆధారపడి వుంటుంది.

ఏదిఏమైనా 10 శాతం సూత్రం ప్రకారం చూస్తే, విదేశాలకు పెట్టుబడి పంపిన అనేక భారత కంపెనీలు విదేశీ పెట్టుబడి అదుపులో వున్నవిగానే తెలుతుంది. అదుపు కలిగివున్న విదేశీ పెట్టుబడి ప్రయోజనాల కనువుగానే భారత మిలాఖత్ కంపెనీలు విదేశీ పెట్టుబడుల మదుపు వుంటుందనటం నిస్సందేహం.

కా॥ టి.ఎన్. చెప్పినట్లు **"ఇప్పటికే విదేశీ పెట్టుబడి దోపిడీకి నిలయంగా మారిన భారతదేశం ఇతర పరాధీన దేశాలలోకి విదేశీ పెట్టుబడి నేరుగా ప్రవేశించటానికి ఒక స్థావరంగా వినియోగించుకోబడుతున్నది".**

కా॥ టి.ఎన్. పేర్కొన్నట్లు సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడి తరపున విదేశాలలో పెట్టుబడిపెట్టడం (వెనుకబడిన దేశాల ఉత్పాదక రంగంలో) ఒకటికాగా, ఇది కొనసాగిస్తూనే, విదేశీ పెట్టుబడి అవసరాలకు మరింత సమర్ధంగా సేవచేయటానికి (ఐటి రంగం) ఉత్తర అమెరికా, పశ్చిమ యూరపులో పెట్టుబడి పెట్టడం రెండవ రకంగా వుంది. అవకాశాన్ని వినియోగించుకుందామని వెళ్లి చేతులు కాల్చుకున్న సందర్భాలూ వున్నాయి.

విదేశాల్లో మదుపు చేస్తున్న "భారతీయ" పెట్టుబడి అన్నదానికున్న పరిమితులను అర్ధం చేసుకోవటానికి పెద్ద స్థాయిలో మదుపు చేసిన కొన్ని కంపెనీలను చూద్దాం.

టాటా మోటార్స్:

దాదాపు మూతపడే స్థితికి చేరిన బ్రిటన్‌లో వున్న అమెరికా ఫోర్డు కంపెనీకి చెందిన జాగ్వార్ లాండ్‌రోవర్‌ను ఇది స్వాధీనం చేసుకుంది. దీనికోసం 230 కోట్ల డాలర్లు వెచ్చించింది. దీనితో లగ్జరీ కార్ల రంగంలో అనేకానేక డిజైన్లు, సాంకేతిక పేటెంటు హక్కులు పొందింది. వీటితో బ్రెజిల్, భారత్, దక్షిణాఫ్రికా, చైనాలలో లగ్జరీ కార్ల అమ్మకాలకు పూనుకుంది. విడిభాగాలు, డిజైన్ల తయారీకి కొన్ని బ్రిటన్, చైనా కంపెనీలతో మిలాఖత్ సంస్థలు పెట్టింది. యూరపులో అమ్మకాలు సాగిస్తున్నా దీని దృష్టి అంతా ఆసియా మార్కెట్టుపైనే వుంది. భారత్‌లో ఈ కార్ల అమ్మకాన్ని ప్రారంభించింది. నాలుగు లక్షల కార్ల ఉత్పాదక సామర్ధ్యంతో ఆటో రంగంలోని నాలుగు పెద్ద కంపెనీలకూ ఇది పోటీదారు కాలేదన్నది స్పష్టం.

టాటా స్టీల్స్:

బ్రిటన్‌లో మూతపడ్డ కోరస్ స్టీల్స్‌ను ఇది కొనుగోలు చేయటం పెద్ద సంచలన వార్తయింది. దీనితో ప్రపంచ స్టీలు ఉత్పత్తి దారులలో 59వ స్థానంనుండి 15వ స్థానానికి ఎగబ్రాకింది. 2008 ఆర్ధిక మాంద్యం, రష్యా, చైనాల నుండి స్టీలు దిగుమతులతో నడపటం భారమై నష్టాల బారిన పడింది. నష్టాలను పూడ్చుకునేందుకు ఒక విభాగాన్ని అమ్మజూసిన ప్రయత్నాలు విఫల మయ్యాయి. దీనిని మొత్తంగా వదిలించుకునే ప్రయత్నాలలో యిప్పుడుంది.

ఓ.ఎన్.జి.సి.:

ప్రభుత్వరంగ సంస్థ. భారత కార్పోరేట్లలో అతి పెద్ద సంస్థ. విదేశాలలో పెద్ద యెత్తున పెట్టుబడులు పెట్టింది. దీనికోసం ఓఎన్‌జిసి విదేశ్ లిమిటెడ్ (ఓవిఎల్) అనుబంధ కంపెనీని పెట్టింది. కరీబియన్ దీవులు, ఆఫ్రికా, తూర్పు ఆసియా దేశాలలో చమురు అన్వేషణా, శుద్ధి కార్యకలాపాలలో వుంది. రష్యాలోని సఖాలిన్ దీవులలో చమురు వెలికితీతలో పెట్టుబడులు పెడుతున్నట్లు వార్తలు వచ్చాయి గానీ, తర్వాత రష్యా ప్రభుత్వం అనుమతినివ్వ లేదు. ఒక్క నైజీరియాలో తప్ప మిగిలిన చోట్ల చమురు అన్వేషణా దశ కార్యకలాపాలలో వుంది.

ఇక్కడ గమనించవలసిన ముఖ్యాంశం ఒకటివుంది. భారత్‌లో లభ్యమయ్యే చమురు గల్ఫ్ చమురుతో పోలిస్తే బరువు తక్కువ.

రవాణాచార్జీలు తగ్గుతాయి. శుద్ధి తర్వాత పెట్రోలు శాతం ఎక్కువ; ఉప ఉత్పత్తుల శాతం తక్కువ వుంటుంది. దీనితో విదేశీ చమురు కంపెనీల కన్ను దీనిపై పడింది.

భారత్‌లో చమురు నిక్షేపాల అన్వేషణా, వెలికితీత, శుద్ధికి తగిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానమూ, సామర్ధ్యమూ, ద్రవ్య నిధులు భారత ప్రభుత్వరంగ చమురుసంస్థలకుంది. ఇప్పటివరకూ జరిగిన అన్వేషణతో (ఓఎన్‌జిసి, ఇస్రోలు) చమురు నిక్షేపాలకు అవకాశాలుగల ప్రాంతాలను గుర్తించి వున్నారు. వీటిని కొనసాగించి దేశ అవసరాలకు చమురు వెలికితీత పని ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు చేపడతాయని ఆశిస్తారు.

కానీ చమురు అన్వేషణా, వెలికితీతలకు నిధులు కొరతగా వున్నాయంటూ విదేశీ చమురు కంపెనీలకు అనుమతి నిచ్చింది. ఓఎన్‌జిసి వద్ద నున్న నిధులను విదేశాలకు తరలించింది. కేజిబేసిన్‌లో రిలయన్స్ గ్యాసు ఉదంతంతో ఈ విధానంతో దేశానికి జరిగిన నష్టమంతా వెలుగులోకి వచ్చింది.

ఓఎన్‌జిసి వద్దనున్న సమాచారాన్ని ఉన్నతాధికారికి లంచమిచ్చి తస్కరించి, దాని సాయంతో అవకాశాలెక్కువున్న బ్లాకులకే టెండర్లు వేసి, వాటినే పొందటం; తప్పుడు లెక్కలతో ఎక్కువ ఖర్చులు చూపి సహజవాయువుకు ఎక్కువ ధర కోరటం, అంతర్జాతీయ మార్కెట్టు ధర కంటే రెట్టింపు ధరను పొందటం; వీటన్నింటికీ వక్ర మార్గంలో అనుమతులు సంపాదించిన రిలయన్సు తర్వాత విదేశీ కంపెనీ బ్రిటీషుగ్యాసు వాటాను పెంచటం; ఇవన్నీ బయటపడటంతో గ్యాసు వెలికితీత ఆపి, ప్రభుత్వ వాటా గ్యాసు యివ్వకుండా, ఆధారిత పరిశ్రమలను ఎండగట్టి ప్రభుత్వాన్ని బ్లాక్‌మెయిల్ చేసిన నాటకం– ఇదంతా గమనిస్తే, భారత బడా బూర్జువా వర్గమూ, భారత ప్రభుత్వమూ కలిసి భారత సహజవనరులను విదేశీ ద్రవ్యపెట్టుబడికి కారు చౌకగా అప్పగించి, ఆ భారమంతా భారత ప్రజలపై మోపిన తీరు అర్ధమౌతుంది.

మన సామర్థ్యాన్నీ, ఆర్థిక వనరులనూ బయటెక్కడో ఫలితం వస్తుందన్న గ్యారంటీ లేని చోట వ్యయం చేయించి, మన చమురు వనరుల వినియోగానికి నిధులు లేవంటూ, విదేశీ పెట్టుబడికి ఎర్రతివాచీ పరిచిన భారత ప్రభుత్వం తానే సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడికి దళారీగా వ్యవహరించింది. విదేశీ పెట్టుబడికి భారత పాలకవర్గాల లొంగుబాటుకది తార్కాణం.

"విదేశీ గుత్త పెట్టుబడి, విదేశీ పారిశ్రామికవేత్తలు ఎలా ఆడిస్తే అలా ఆటలాడే తోలుబొమ్మ పాత్రను భారత దళారీ బూర్జువా వర్గం చక్కగా నిర్వహించగలుగుతుంది" (టి.ఎన్).

ఇక్కడొక ప్రశ్న తలెత్తవచ్చు. సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడితో పెనవేసుకున్న బడా బూర్జువా వర్గాన్ని వదలిపెడితే, మిగిలిన భారత పెట్టుబడి దారుల పరిస్థితి ఏమిటి? వీరు పెరగలేరా? సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడితో సంబంధం లేకుండా విదేశాలలోకి విస్తరించలేరా?

పెట్టుబడి సంబంధాలు పెరిగి, విస్తరించేందుకు దేశంలో అవకాశాలున్నాయి. అవి ఎవరికి అందాలని నిర్దేశిస్తున్నది మాత్రం భారత ప్రభుత్వంద్వారా దానిని నడిపిస్తున్న బడా బూర్జువావర్గమూ సామ్రాజ్యవాదులు అయి నప్పటికీ చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు నెలకొంటున్నాయి. ఇవి మరింత పెరగకుండా వాటిని అసమాన పోటీకి గురిచేసి బడా బూర్జువా వర్గమూ, సామ్రాజ్యవాదమూ రంగం నుండి తప్పిస్తున్నాయి. లేదా తమ అర్ధ బలంతో వాటిని తమ అదుపులోకి తెచ్చుకుంటున్నాయి. చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు నష్టపోయి మూత లేదా బడా బూర్జువాల చేతుల్లోకి వెళ్లటమూ దేశంలోపల రోజూ జరుగుతున్నదే. ఐటి రంగం లోనూ, ఫార్మా రంగంలోనూ సిమెంటు రంగం లోనూ ఇలా పెరిగిన కంపెనీలను విదేశీ పెట్టుబడి స్వాధీనం చేసుకున్నది; చేసుకుంటున్నది. ఇదే పరిస్థితి విదేశాలకు వెళ్లే భారత చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలకూ వర్తిస్తుంది. ఐటి రంగం లోనూ, ఫార్మారంగంలోనూ ఈ కంపెనీలను విదేశీ పెట్టుబడి స్వాధీనం చేసుకుంది; అదుపులో పెట్టుకుంది. కనుకనే భారతదేశంలో స్వతంత్ర పెట్టుబడిదారీ విధాన అభివృద్ధికి సామ్రాజ్యవాదం ప్రధాన అడ్డంకిగా వుంది. మరొక అడ్డంకి కొనసాగుతున్న ఫ్యూడలు సంబంధాలు.

కనుక సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడితో పెన వేసుకున్న భారత దళారీ బూర్జువావర్గపు విస్తరణవాద కాంక్షలకు ఈ ఆర్థిక విస్తరణే మూలంగా వుంది. పరాయి పాలకుడు ఏర్పరచిన ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్నీ, పోలీసు, ద్రవ్య వ్యవస్థనూ, న్యాయవ్యవస్థనూ అధికార మార్పిడితో యధాతథంగా స్వీకరించిన భారత పాలకవర్గాలు బ్రిటీషు వలసపాలకుల విస్తరణపూరిత విదేశాంగ విధానాన్ని కూడా వారసత్వంగా పుణికిపుచ్చుకుంది. పొరుగు దేశాలతో సంబంధాలను ఈ విస్తరణవాద కాంక్షలే నిర్దేశిస్తున్నాయి.

బంగ్లాదేశ్‌లో ప్రమాదకర పరిణామాలకు ఇవెలా దారితీసాయో కా॥ టి.ఎన్. వివరించారు. దక్షిణాసియా దేశాల ప్రాంతీయ సహకార సంస్థ (సార్క్)లో ఆధిపత్యం కోసం భారత ప్రభుత్వం చేసిన ప్రతిపాదనను దక్షిణాసియా దేశాలు అనుమానంగా చూడటానికి భారత విస్తరణవాద కాంక్షలే కారణం.

నేపాల్ అంతరంగిక వ్యవహారాలలో భారత పాలకులు నిరంతరం జోక్యం చేసుకుంటున్నారు. ప్రజలు వ్యతిరేకిస్తున్న రాచరిక పాలనను సమర్ధించారు. ప్రజాపోరాటాల ఫలితంగా రాచరిక పాలన ముగిసి, ఎన్నికల ద్వారా ప్రభుత్వం ఏర్పడిన సందర్భంలో, తన కనుకూల ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసేందుకు నేపాలీ కాంగ్రెసు ద్వారా అన్ని రకాల ప్రయత్నాలు చేసింది. ఎన్నికయిన పార్లమెంటు రాజ్యాంగ చట్టాన్ని రూపొందించుకొనటంలో అనేక ఒడిదుడుకులకు లోనయిన సమయంలో నేపాల్‌కు సరుకుల సరఫరాను నెలలపాటు ఆపివేసి, నిత్యావసర సరుకుల కొరతను సృష్టించింది. భారత ప్రభుత్వ జోక్యాన్ని నేపాల్ ప్రజలు ఈనాటికీ తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

ప్రమాదకర పరిణామాలు

నూతన ఆర్థిక విధానాల తర్వాత భారత బడా బూర్జువావర్గం సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడితో పెనవేసుకోవటం మరింతగా పెరగటంతో పాటుగా దాని విస్తరణవాద కాంక్షలు కూడా సామ్రాజ్యవాదుల ఆధిపత్య వ్యూహంతో పెన వేసుకుపోయాయి. అమెరికా సామ్రాజ్యవాదంతో వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్య ఒప్పందం దీని కుదాహరణ.

ప్రపంచ వాణిజ్యం 70 శాతం రవాణా సాగే మలక్కా జలసంధి రక్షణ సామ్రాజ్యవాదానికీ కీలకమైనది. ఇక్కడి ఆర్థిక ప్రయోజనాల రక్షణకు అది తన నావికా సైన్యాన్ని డిగోగార్షియాలోనూ, ఫిలిఫ్ఫైన్స్‌లోనూ మొహరించింది. హిందూ మహా సముద్రంలో ఈ వాణిజ్య ప్రయోజనాల కాపలాలో భారత నౌకా సైన్యానికి భాగమిచ్చింది అమెరికా సామ్రాజ్యవాదం. వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యపు ఒప్పందం కొనసాగింపుగా సాగిన అంగీకార పత్రంలో అమెరికా సైన్యం భారత్‌లోని సైనిక స్థావరాలనూ, రేవులను వినియోగించుకునే ఒప్పందం జరిగింది. దీనిలో భాగంగా అమెరికా, ఫ్రాన్సు, జపాన్‌లలో నావికా సైన్య విన్యాసాలు సాగుతున్నాయి.

హిందూ మహాసముద్రంలో భారత నౌకా దళం తిరుగులేని శక్తిగా రూపొందింది; భారత్ ఒక ప్రపంచ శక్తిగా రూపొందింది; ఈ ప్రాంతంలో శాంతి పరిరక్షణకు భారతదేశం బాధ్యత వహిస్తుంది. - భారతపాలకులనుండి తరచుగా వినిపిస్తున్న ప్రకటనల అర్థం స్పష్టంగానే వుంది.

సామ్రాజ్యవాదుల కనుసన్నలలో, వారి సేవలో తన విస్తరణవాద కాంక్షలను నెరవేర్చు కోవాలని భారత పాలక వర్గాలువ్విళ్లూరు తున్నాయి. ఇరాక్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్‌లపై దురాక్రమణను ఖండించకపోగా, అక్కడ జరుగుతున్న పునర్ని ర్మాణమనే దానిలో నిర్మాణ కాంట్రాక్టులకోసం సామ్రాజ్యవాదులను దేబిరిస్తున్నది. హిందూకుష్ పర్వత సానువుల్లోని బంగారు, రాగి గనులను అమెరికా కొల్లగొడుతుంటే, దానిలో వాటాకోసం ఇతర సామ్రాజ్యవాదులు పెనుగులాడుతుంటే, అక్కడి చమురు ఉత్పత్తి కేంద్రాల రక్షణకు కిరాయి సిబ్బందిగా భారత పౌరులను సరఫరా చేస్తున్నది. బయటికి మాత్రం ఆఫ్ఘనిస్తాన్‌లో శాంతి ప్రక్రియలో భారత్ సముచిత పాత్ర నిర్వహించటం కొనసాగుతున్నదని బీరాలు పలుకుతుంది.

భారత పాలక వర్గాల విస్తరణవాద కాంక్షల వికృత రూపమిది.

రిఫరెన్సులు:

1. అంక్టాడ్- వరల్డ్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ రిపోర్టు 2010.
2. రిజర్వుబ్యాంకు- బుల్లెటన్స్, వార్షిక నివేదికలు.
3. ప్రేమచంద్ర అతుకొరల- ఔట్‌వర్డ్ ఎఫ్ డి ఐ ఇన్ ఇండియా; ఆసియన్ డెవలెప్ మెంట్ రివ్యూ సం 26, సం-2, 2009, ఆసియా డెవలెప్‌మెంట్ బ్యాంక్ ప్రచురణ.
4. ప్రొ. బీనా సరస్వతి- క్రాస్ బోర్డర్ మెర్జస్ అండ్ అక్విజిషన్స్ ఇన్ ఇండియా-ఏన్ ఎనాలిసిస్, థీసిస్ ఫర్ పి హెచ్ డి, జెఎన్‌టియు, ఢిల్లీ.

ooooo